

Lean i Kvægbruget – Årets projekt 2012

Projektet "Lean i Kvægbruget" blev i 2012 kåret til Årets projekt i DLBR. Projektet tog sit udspring hos Videncentret for Landbrug, Kvæg, der søsatte det i 2010, som et udviklingsprojekt med specialkonsulent Ulrik Toftegaard Jensen for bordenden som projektleder. Projektet har haft succes i alle led gennem DLBR, nemlig på Videncentret for Landbrug, på de lokale DLBR virksomheder og hos landmændene. Der har været kort tid fra projektstart til effekt hos landmanden, og det har givet energi i alle led. Målet med projektet var at skabe mere værdi på bedrifterne med færre ressourcer. Der var 10 konsulenter og 36 landmænd med i projektet, hvor rådgiverne fik uddannelse, træning og støtte i at køre Lean-processer.

"Der er ingen tvivl om, at man i Lean-projektet fik implementeret et let tilgængeligt værktøj, og at det respektfulde samarbejde mellem projektledelse og projektdeltagere skabte forretning meget hurtigt. Rådgiverne lærer at tage afsæt i kundens behov – at sætte mennesket før fagligheden, lærer at støtte en proces som et meget effektivt værktøj i rådgivningen og fik både nye kunder, nye opgaver og nye kompetencer, samt et langt bedre forhold til de kunder, der er med i Lean. De lokale centre får en større omsætning ved at få et nyt og populært produkt at tilbyde kunderne. De centre, vi har talt med har også gennem Lean øget samarbejdet på tværs af faggrene, fordi det er naturligt og lettere med brug af Lean," fortæller," Ulrik Toftegaard Jensen, projektleder fra Videncentret for Landbrug, Kvæg.

Hurtig gevinst for landmanden

En af de lokale rådgivere, der deltog i projektet er Mette Thorhauge kvægrådgiver i Lemvigegnens Landboforening, hun forklarer her, hvad hun kan se af fordele ved at implementere Lean i bedriften.

"Lean er på modtagerens præmisser, og det giver succes. Landmændene får et værktøj, der får medarbejderne til at engagere sig i forbedringer med hjertet. Engagerede medarbejdere, der tager ansvar, er en drøm for enhver arbejdsgiver, og det er en stor ledelsesmæssig udfordring at opnå det. Har man fået motiveret medarbejderne, så sker forbedringerne hurtigt og med stort engagement. Det er noget af det, mange landmænd har svært ved, så det har været en god oplevelse. Det var fra starten et anderledes projekt, hvor "plejer" ikke var med ombord, og mennesket var i centrum, frem for et specifikt fagligt mål. Målet var i stedet at få landmænd og rådgivere til at skabe ønskede forandringer, og den konkrete forandring, var bestemt af landmandens behov."

Kvæglandmand Jens Troelsen kan hurtigt tilslutte sig Mette Thorhauges vurdering, og han kan efter at have deltaget i projektet både se en økonomisk gevinst og bedre arbejdsgange på sin gård.

"Kvægbønder har ikke været vant til, at så mange ting er sat i system. Det er en enorm omvæltning for os at gå fra 35 til 450 køer og få en masse medarbejdere, hvilket er en stor udfordring at få til at fungere. Det har vi aldrig lært, og her er Lean en kæmpe hjælp. Celletallet er faldet fra 250 til lige omkring 200. Det undrer mig rigtig meget, hvorfor det er faldet lige på det tidspunkt, som det er. Det er der ingen logisk forklaring på, udover at målet, at komme under 200, er blevet synligt, og vi har snakket om det på tavlemøder. Medarbejdere er selv blevet opmærksomme på malkerutiner og har taget mere ansvar for, at aftaler bliver overholdt. Jeg vil tro, jeg kommer til at tjene 125.000 kr. ekstra næste år, ved at havde forbedret celletallet

til under 200,” vurderer Jens Troelsen.

Opfølgning afgørende

Forventningsafstemning er et bærende element i Lean, hvor der hele vejen har været tæt kontakt mellem projektmedarbejderne og de lokale rådgivere.

”De praktiske erfaringer er blevet samlet op straks, og værktøjerne er løbende tilpasset til den praksis, de skal fungere i. Opfølgning har der været meget af, og det har holdt processen i gang, det sikrer fremdrift og opsamling af erfaringerne. I Lean-projektet blev videregivelse af erfaringerne prioriteret højt og blev udført centralt, hvor der var tid og ressourcer til det,” siger Vibeke Fladkjær Nielsen, konsulent Videncentret for Landbrug, Kvæg.

Ny måde at rådgive på

Selve konceptet indebærer også en ny form for rådgivning, hvor rådgiveren understøtter processen, når landmænd og medarbejdere skal lære at bruge det nye værktøj til forbedring af produktionen, mens det er landmanden og medarbejderne, der er fagligt kompetente og bruger deres viden til at selv at træffe beslutningerne.

”Der var mange ting i spil, som gav succes i dette projekt. Vi havde fra starten et klart mål, det var sat stort op med uddannelse, træning og opfølgning. Rådgiverne valgte selv at gå med ind i projektet, og lederne på de lokale rådgivningskontorer blev orienteret om projektets mål, og skulle comitte sig til at evaluere resultaterne ved projektets afslutning, samt der var en lille grad af selvbetaling bl.a. i uddannelsen. Opfølgningen har været planlagt fra starten, så lederne vidste, hvad de ville blive målt på fra projektets start, og i januar 2013 kontaktes lederne igen med henblik på at evaluere resultaterne af projektet. Det sammenholdt med et stort engagement fra resten af projektmedarbejderne her fra stedet, samt de lokale DLBR Lean rådgivere gav det gode resultat,” pointerer Ulrik Toftegaard Jensen.

De deltagende landmænd er heller ikke glemt, og kan forvente masser af fokus det kommende år fra deres rådgivere.

”Vores Lean-konsulent kommer stadig og følger op på tavlemøder ind i mellem, nogle gange kombineret med et andet rådgivningsbesøg. Bagefter får vi snakket om, hvad vi kan gøre bedre, og om vi husker at få det hele vendt på tavlemødet. Det vigtigste er, at hun kan fortælle, hvad andre gør. Det er rigtig godt med inspiration, hun har måske set noget et andet sted, der også kan fungere her hos os,” påpeger Jens Troelsen.

Konsulenterne bag:

Ulrik Toftegaard Jensen, Projektleder ”Lean i Kvægbruget” Videncentret for Landbrug Kvæg

Telefon: 87 40 52 54 / 21 71 77 45

utj@vfl.dk

Vibeke Fladkjær Nielsen, Fagligt ansvarlig "Lean i Kvægbruget" Videncentret for Landbrug Kvæg

Telefon: 87 40 55 14 / 21 20 25 56

vfn@vfl.dk

Resten af projektgruppen VFL

Bo Kær Pedersen, Lean rådgiver, ansvarlig Lean på Landbrugsskoler

Jørgen Kroer, Virksomhedskonsulent, ansvarlig markedsføring og forretning

Lone Sylvest, journalist, ansvarlig kommunikation

Anne Juul, trainee ansvarlig for effektmålinger på testgårdene

Lokale rådgivere:

Mette Thorhauge, kvægrådgiver, Lemvigegnens Landboforening

Telefon: 96 63 05 61 / 40 16 18 30

mt@lemvig-landbo.dk

Mette Fjordside, kvægrådgiver, Heden & Fjorden rådgivningscenter

Telefon: 23 68 91 54

mef@hflc.dk

Anna-Sofie Kjærsgård, kvægrådgiver, Vestjysk Landboforening

Telefon: 40 94 95 54

ank@vjl.dk

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.